

Är barn delaktiga i LSS-handläggning?

Ann-Marie Öhrvall, Lill Hultman och Ulla Forinder

Bakgrund

LSS, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387), ska bland annat främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för dem som berörs, även barn – men tillämpas lagen så som det är tänkt?

- Barn med funktionsnedsättning upplever delaktighet i mindre utsträckning än barn utan funktionsnedsättning (Stenhammar 2010).
- Attityder i samhället kan vara det mest avgörande för hur delaktigt ett barn med funktionsnedsättning är eller får vara i olika situationer i vardagen (Anaby et al. 2014).
- Delaktighet i beslutsprocesser kan utveckla barns förståelse för sina behov och önskningar.
- Barns behov är inte lika föräldrars behov – barnets perspektiv respektive barnperspektiv. (Socialstyrelsen 2009).

Syfte

Att få kunskap om handläggarnas uppfattning om delaktighet hos barn med funktionsnedsättning i samband med utredning inför beslut om LSS-insatser, vilket inkluderar delaktighet i möten före beslut kring LSS-insatser.

Metod

Sju stycken fokusgrupper genomfördes med 4–7 deltagare i varje grupp under våren 2016. Gruppernas diskussioner bandades och skrevs ut ordagrant, varpå en kvalitativ analys genomfördes.

Fokusgruppen diskuterade utifrån

- frågor om barns delaktighet i möten i samband med utredning och beslut om insatser.
- fall där handläggarna tycker att barnet varit delaktigt och där barnet inte varit delaktigt.

Resultat

Barns delaktighet vid LSS handläggning är en utmaning. Det finns en risk att barnets röst inte blir hörd under utredning och inför beslut. Äldre barn är oftare delaktiga än yngre barn.

Några faktorer som tydligt påverkade delaktigheten var

- typ av funktionsnedsättning.
- kommunikationsstil (tal eller alternativ kommunikation).

Läs mer:

FN:s konvention om barnets rättigheter, <http://www.regeringen.se/rapporter/2014/11/s2014.025/>
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, <http://www.mfd.se/delaktighet/fns-konvention/>
Projektet är ett samarbete mellan Sektionen för socialt arbete, Karolinska Institutet, och FoU Nordost.
För mer information om projektet kontakta Ann-Marie Öhrvall, forskningsledare funktionsnedsättningsfrågor, med dr, e-post: ann-marie.ohrvall@founordost.se
www.founordost.se